

א [נפוש"ע א"ח סי' סנה
ספי ה']
ב [נמי" פ"ד מהל' שנת
הל' ט טוש"ע א"ח סי'
שסא ספי ה']

רבינו הגאון

ת"ש וכן ב' גוזזראות
זו למעלה מזו עשו
מחיצה לעליונה ולא עשו
לתחתונה שתיים אסורות
עד שיערבו. ופריך רב
ארא בר אבהו בבאין
בני תחתונה דרך עליונה
למלאות. אביי אמר כגון
דקיימא תרווייהו סמוכות
זו לזו בתוך י' טפחים,
ולא מיבעיא קאמר כו'.
ואסיקנא כל בחרא ושואא
לא אמרין לה בנחת
ולזה בקשה. פי' חדא
רשותא (א) [א] קיימין
תרווייהו בתוך י' טפחים.
ומנא תירמא, כי ידא דאמר
רב יהוד' אמר שמואל,
גג הסמוך לרשות הרבים
צריך סולם קבוע להתירו.
ורייקין סולם קבוע אין
סולם עראי לא. אמאי לזה
שבסולם עראי תשמישו
בנחת הוא אמאי לא
יהיבין ליה. לאו משום
דאמרין כל חדא רשותא
לא אמרין כל שתשמישו
בנחת ליה יהיבין (ליה).
ודחי רב פפא לאו משום
דחדא רשותא אינון אלא
משום דשתמשו
בכונתא וסודרא. פי' לובש
כונתא וסודרא ומעיל
להו להאי גג מרשות
הרבים שנמצא משתמש
בו על ידי כיתוף. אמר
רב יהודה אמר שמואל

לא מיבעיא קאמר. דבשלמא לרב נקט עשו לעליונה כו' לאשמעינן
לזה צוריקה ולזה בשלשול שניהם אסורים אלא השתא דקיימי
בגו עשרה מה לי עשו לעליונה מה לי עשו לתחתונה כך פירש רש"י
ולרב אדא בר אבהו נמי דאוקמא בצדאין בני תחתונה דרך עליונה
למלאות קמ"ל טובא אע"ג דאמר
בסוף כ"ד מעברין (ועיל דף עז):
דסולם תורת מחיצה עליו ולא אסר
הכא לענין ליחשב תשמיש בנחת
כלזה בשלשול ולזה בשלשול אסרי:
גג הסמוך לרה"ר. פירש בקונטרס
שאינו מוקף חצר בכל כדדיו אלא
צידו אחד רה"ר וסתם גג גבוה עשרה
ויש סם מרפסת דלא גבוהה עשרה
מרה"ר וממנה עולין לגג ופחות
מעשרה הוא לה אלמא אע"ג דמרפסת
כפתח ולבני רה"ר אינו ראוי כיון
דמרפסת ורה"ר בגו עשרה דהדדי
קיימי אסרי אהדדי דאי לאו הכי
טעמא מאי הו' וכגון דמרפסת
מגופסת היא למעלה ופתוח בעשרה
אמות לרה"ר דאי לא מגופסת היא
סביב כיון דלא גבוה עשרה כרמלית
היא וסולם לא מהני בה דקא מטלטל
מכרמלית לרה"ר וקשה לר"י להעמיד
כשש מרפסת צין רה"ר לגג דאינו
מוכיר הכא מרפסת כלל ועוד אי

מרפסת מגופסת (א) היאך בני רה"ר אסריין עליה ועל הגג ואי דליכא
גיפופי היא לה כרמלית והגג נפרץ לה בעשרה ואי בלא מרפסת
איירי וקאי גגה בתוך עשרה אס כן הו' כרמלית ואורי' דמיירי ספיר
בלא מרפסת ובני רה"ר משתמשים בו לפי שאינו גבוה עשרה ואינו
נפרץ במלואו וכגון שאיני גג גבוה עשרה או כל הגג למטה מעשרה
ויש לו מעקה ופתוח לרה"ר בעשרה או בפחות וקאמרין דלריך סולם
קבוע להחירו אצל בלא סולם אין בני חצר רגילים בו ומצטלין ממנו
בני רה"ר שהרגילו להשתמש (ב) תורת דיריין ומשוי' להו (חד) קרפף
ואסור לטלטל ממנו לחצר לרבנן ולר"ש נמי כלים שצבחו בבית אסור
להוליך מחצר לגג כיון דנעשה קרפף ולא דמי לחצר או מצוי שפתוחים
לרה"ר בעשרה דאין בני רה"ר אסורים עליו דהתם איכא דיריין
גמורין ואין כח לבני רה"ר לטלטל וקאמרין דילמא בכומתא
וסודרא דרגילין להניח שם בני רה"ר כשהם עייפין אע"פ שגבוה
עשרה שמשוי' קל הוא דפירש בקונטרס ותשמיש נחת (ג) ולא דמי
לרשות שבין שתי חצרות לזה צפתח ולזה צוריקה דחצר אין משתמשין
בו בצובעים אלא בכלים כבדים ור"מ מפרש צענין אחר גג הסמוך
לרה"ר ונמוך בתוך עשרה צריך סולם קבוע להחירו דכיון דתוכו
רה"י היא ולא דמי לחצר כרמלית וסולם קבוע שצחצר ממעט כח
כרמלית שצחצר (ד) דלא הו' כרמלית מעליא ודייק סולם קבוע אין סולם
עראי לא חף על גב דע"י סולם עראי הו' תשמיש נחת טפי לחצר
(ה) מבני רה"ר דלית להו לבני רה"ר אפילו סולם עראי ואפ"ה כיון
דבתוך עשרה קיימי אסרי ודחי רב פפא דלכני רה"ר נמי איכא
תשמיש נחת בכומתא וסודרא דראשו של אדם עייפין צימות החמה נוטלין
כובעיהן וסודרין מראשיהן עד שיפוח הרוח בהן הלבך אסרי עלייהו
ואפילו לא קיימא מרפסת בגו י' ולא דמי לרשות שבין צ' חצירות לזו צפתח
ולזו צוריקה דחצר לאו תשמישיתה בזה כובעים קלים אלא בכלים
כבדים וכי גבוה כותל י' לא חזי לתשמישיתה דחצר (ו) ונותנין אותו לזה
שצפתח אצל לבני רה"ר חזי. ואית דמוקי להא דר"ג בגג פחות מעשרה
וא"א דא"כ ה"ל כרמלית דכל רשות שרצחה ד' ואינה גבוהה אצל רה"ר
כרמלית היא וכיון דהכי הוא סולם מאי מהני. ואני שמעתי בגו
עשרה דהדדי שאינו רחוק מרה"ר עשרה וא"א לומר כן שלא שיערו חכמים
עשרה לשבת אלא בגובה ולא שיערו ארבעה אלא צמסך:

שמי גוזזראות. מתני' היא. גוזזרא שיהא למעלה מן היס"ט צ'
זיוין בולטין מן העלייה שעל שפת היס וקובעין נכרים מזה לזה והיא
גוזזרא ותנן אין ממלאין ממנה בשבת לפי שהגוזזרא רה"י שגבוה
ורצחה הרבה והיס כרמלית אלא א"כ עשו לה מחיצה עשרה צין
מלמעלה צין מלמטה שחוקקין נקב
ארבעה כעין פי צור ועושין מחיצה
סביבותיה למעלה או למטה ומשלשל
דלי וממלא וחסיד כאילו פיות המחיצה
יורדין וסוממין עד תהום כדלמנר
צפ"ק (דף ע"ב). קל הוא שהקילו חכמים
במים שמחיצה תלויה מתרת בהן:
וכן לא גרסינן: צ' גוזזראות זו
למעלה מזו. ואין מכוונות זו על זו
אלא משוכות זו מנגד זו בתוך ד'
ועשו לעליונה הנקב והמחיצה ולא
עשו לתחתונה וצבחו זרקין בני
תחתונה דלי שלהן על מחיצות
העליונה ויורד נקב ומשלשל ומושך
ועולה: שסיהן אסורין. למלאות
מפני שרשות שתייהן שולטות זו וכגון
שעשו אותה מחיצה בשותפות
כדמוקמינן לה בפירקין לקמן. אלמא
לזה בשלשול לבני עליונה תשמיש
מילוי זה בשלשול שמשלשל לים ולבני
תחתונה צוריקה ושלשול וקמני
שסיהן אסורות וכ"ש לזה בשלשול

ולזה צוריקה לחודה: צדאין בני תחתונה ועולין בסולמות דרך
עליונה למלאות לתרווייהו בשלשול: כגון דקיימי בגו עשרה דהדדי.
שאין עליונה גבוהה מתחתונה עשרה. ואע"ג דלמטה לזה בקשה ולזה
בנחת הוא שיש מקצת זריקה עם השלשול ואמר שמואל לעיל' דכל
תשמיש שהוא נחת לזה מזה ונותנין אותו לנחת לא תיקשי דטעמא דהכא
לאו משום תשמיש אלא משום דכיון דבגו עשרה דהדדי קיימיין אין
רשות שלישיית לזו בלא זו ואפילו לזה צפתח ולזה צוריקה שאין(א) חלוק
רשות צנייהן וכי אמרינן רשות שלישיית הסמוכה לשמים לזה בנחת ולזה
בקשה ניתנת לזה בנחת ה"מ היכא דצ' הרשויות חלוקות בגובה י'
כגון חצר ועלייה וכגון צ' חצירות המובדלות י' בגובה קרקעיתן או
מחיצה עשרה צנייהן או חריץ עשרה: ולא מיבעיא קאמר. כלומר וכי
מימא הואיל וצתוך עשרה קיימיין וטעמא משום דאין לזו רשות בלא זו
ולא לאשמעינן לזה בשלשול ולזה צוריקה (ב) ונותנין אותו לזה שששלשול
מה לי עשו לעליונה מה לי עשו לתחתונה: לא מיבעיא קאמר לא
מיבעיא עשו לתחתונה ולא עשו לעליונה. דאיכא לאוקומי טעמא
דאסורא משום תשמיש השוה דהא סמוכות הן צמסך הכותל בתוך ד'
טפחים כדמוקמינן לקמן (דף ע"ב). וגובהה נמי בגו עשרה דהדדי: אלא
אפילו כו'. דהו' לזה בשלשול ולזה במקצת זריקה ושלשול: ליציאה לזה
ששמישו בנחת. כדשמואל הואיל ומקצת קושי יש לזה מזה: קמ"ל
דכיון כו' אסרן אהדדי. בלא שום טעם תשמיש: גג הסמוך לרה"ר.
שאינו מוקף חצר לכל צידו אלא צידו אחד רה"ר וסתם גג גבוה עשרה:
צריך סולם קבוע. מן העלייה לגג להחירו לטלטל מן המרפסת לגג
דאי עביד ליה סולם גלי דעתיה דסלקיה לגג מכח רה"ר ואיהו נחת
ליה לאשתמושי ציה: סולם עראי. כיון דמסלקיה ליה כמאן דליתיה הוא:
מ"ע. הא גג זה אינו לתשמיש בני רה"ר כלל: לאו משום. דבהכי
עסקינן דלא גביהא מרפסת עשרה מרה"ר וממנה עולין לגג ופחות
מעשרה הוא לה אלמא אע"ג דמרפסת כפתח ולבני רה"ר אינו ראוי כיון
דמרפסת היא למעלה ופתוחה צ' אמות לרה"ר דאי לאו מגופסת היא
סביב כיון דלא גבוהה עשרה כרמלית
היא וסולם לא מהני לה דקא מטלטל
מכרמלית לרה"ר: בכומתא וסודרא.
שרגילין לתת עליו צחול כובעין
ומעפורת ותשמיש נוח והגון הוא
להם למשאו קל כזה ואע"פ שאינו
ראוי להם לכיתוף משאו כד
כדלמנר צבחו מראשיהן וסודרין
מראשיהן עד שיפוח הרוח בהן
הלבך אסרי עלייהו ואפילו לא
קיימא מרפסת בגו י' ולא דמי
לרשות שבין צ' חצירות לזו צפתח
ולזו צוריקה דחצר לאו תשמישיתה
בזה כובעים קלים אלא בכלים
כבדים וכי גבוה כותל י' לא חזי
לתשמישיתה דחצר (ו) ונותנין
אותו לזה שצפתח אצל לבני רה"ר
חזי. ואית דמוקי להא דר"ג בגג
פחות מעשרה וא"א דא"כ ה"ל
כרמלית היא וכיון דהכי הוא סולם
מאי מהני. ואני שמעתי בגו
עשרה דהדדי שאינו רחוק מרה"ר
עשרה וא"א לומר כן שלא שיערו
חכמים עשרה לשבת אלא בגובה
ולא שיערו ארבעה אלא צמסך:

(א) [לקמן פ"א: ט] (ב) ובמשה
אימא המיס] (ג) [דף פ"א,
ד' דף פ"א: ט] (ד) [כיון שאין]
(ו) חיצת שצחצר מוחה
מוי"א.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ולא מצעיה
וכי וזה צוריקה אין
נותנין: (ב) ד"ה בכומתא
וכי לא חזי לתשמיש
דלכר אבל לבני רה"ר
חזי דאין להם רשו'
אחר להשתמש להניח
כובעיהן ונותנין אותן
לזה שבפתח אחת דמוקי
להא: (ג) תוס' ד"ה גג וכי
מגופסת היא האך:
(ד) בא"ד להשתמש בו
מרת דיריין: (ה) בא"ד
ותשמיש נחת הוא ולא:
(ו) בא"ד טפי לחצר מלבני
רה"ר:

מוסף רש"י

שתיין אסורות. למלאות
בנקב העליונה עד שיערבו
והתחתונה נקב שלה אין
צריך לומר שהיא אסורה
דהא מכרמלית לרה"ר קא
ממלא (לקמן פ"א: ט).